

B.A. – IIIrd Year

SEM – V & VI

Previous Year

Question Papers

“MARATHI”

Academic Year:

(2018-19)

Please Note: This set has been prepared based on the papers received to us from the Examination Cell. It may have missing papers on non-availability of the same.

SA - 238

Total No. of Pages : 2

Sem VI

Seat No.	
----------	--

B.A. (Part - III) (Semester - V) Examination, April - 2019

मराठी (MARATHI) (Special) (Paper - VII)

काव्यशास्त्र

Sub. Code : 65371

Day and Date : Wednesday, 03 - 04 - 2019

Total Marks : 40

Time : 03.00 p.m. to 05.00 p.m.

- सूचना : 1) सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.
2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.1) योग्य पर्याय निवडा.

[5]

- औचित्य विचाराचा पुरस्कर्ता कोण?
(क्षेमेंद्र / भामह / रूद्रट)
- लेखक आणि वाचक यांच्या दृष्टीने मम्मटाचे सर्वश्रेष्ठ काव्य प्रयोजन कोणते?
(अशुभनिवारण / व्यवहारज्ञान / आनंद)
- कोणत्या प्रवृत्तीमुळे सर्व वाङ्मय निर्माण होते व वाचले जाते?
(स्वप्नरंजन / जिज्ञासापूर्ती / पलायनवाद)
- 'प्रतिभा ही वेडाची बहीण आहे' असे कोणी म्हटले?
(हेमचंद्र / मम्मट / लॉब्रोसो)
- कल्पनांचा स्वैर विहार म्हणजे काय?
(उत्प्रेक्षा / स्फूर्ती / अभ्यास)

प्र.2) पौर्वात्य काव्यलक्षणांच्या अनुषंगाने शब्दार्थ, वक्रोक्ती आणि ध्वनि या काव्यतत्वांचे महत्त्व स्पष्ट करा. [15]

किंवा

जिज्ञासापूर्ती, आत्माविष्कार आणि जीवनानुभूती या प्रयोजनांचे स्वरूप स्पष्ट करा.

प्र.3) थोडक्यात उत्तरे लिहा. (तीन पैकी एक)

- अ) 'आनंद' या काव्य प्रयोजनाचे विवेचन करा.
- ब) काव्यनिर्मितीच्या सहाय्यक कारणांचा परामर्श घ्या.
- क) प्रतिभेच्या विविध अंगांचे विवेचन करा.

प्र.4) खालीलपैकी कोणत्याही दोन अलंकारांच्या व्याख्या सांगून उदाहरणे द्या.

- अ) दृष्टांत
- ब) अनुप्रास
- क) उपमा
- ड) अतिशयोक्ती

⊖⊖⊖

SA - 258

Total No. of Pages : 1

Seat No.	
----------	--

B.A. (Part -III) (Semester - V) Examination, April - 2019

मराठी (Marathi) (Special) (Paper - VIII) (Revised)

भाषाविज्ञान आणि मराठी भाषा

Sub. Code : 65372

Day and Date : Thursday, 04 - 04 - 2019

Total Marks : 40

Time : 03.00 p.m. to 05.00 p.m.

- सूचना :**
- 1) सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.
 - 2) उजवीकडील अंक गुण दर्शवितात.

प्र.1) योग्य पर्याय निवडा.

[5]

- अ) उत्क्रांतीवादाचा जनक कोण आहे?
(डार्विन / मॅक्समुल्लर / जेस्पर्सन)
- ब) 'हावभावातून भाषा निर्माण झाली' असा सिद्धान्त कोणी मांडला?
(डॉ. गायगर / डॉ. राये / स्वीट)
- क) भाषेची सात वैशिष्ट्ये कोणत्या भाषावैज्ञानिकाने सांगितली आहेत?
(सोस्यूर / रोमान याकोबसन / सी. एफ. हॉकेट)
- ड) भाषेचे मुख्य कार्य कोणते आहे?
(लेखन / वाचन / संदेशन)
- इ) ध्वनिपरिवर्तन कसे होते?
(जलदगतीने / मंदगतीने / मध्यमगतीने)

प्र.2) भाषेच्या उत्पत्तीविषयीचे विविध सिद्धान्त सविस्तर लिहा.

[15]

किंवा

भाषा म्हणजे काय ते सांगून भाषेची वैशिष्ट्ये सोदाहरण लिहा.

प्र.3) थोडक्यात उत्तर लिहा. (तीन पैकी एक)

[10]

- अ) ध्वनिपरिवर्तनाची प्रमुख कारणे सांगा.
- ब) मानवेतर प्राण्यांच्या संप्रेषण व्यवहाराचे स्वरूप सांगा.
- क) भाषेची कार्ये स्पष्ट करा.

प्र.4) थोडक्यात उत्तर लिहा. (तीन पैकी एक)

[10]

- अ) स्वरांचे प्रकार सांगून स्वर संख्या निश्चित करा.
- ब) व्यंजन म्हणजे काय ते सांगून त्याचे प्रकार स्पष्ट करा.
- क) अनुस्वार व विसर्ग या विषयी माहिती द्या.

SA - 278

Total No. of Pages : 2

Seat No.	
----------	--

B.A. (Part - III) (Semester - V) Examination, April - 2019

मराठी (MARATHI) (Special) (Paper - IX)

मराठी वाङ्मयाचा इतिहास (प्रारंभ ते बहिणाबाई)

Sub. Code : 65373

Day and Date : Friday, 05 - 04 - 2019

Total Marks : 40

Time : 03.00 p.m. to 05.00 p.m.

- सूचना :**
- 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहेत.
 - 2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.1) योग्य पर्याय निवडा.

[5]

अ) महानुभावांचा वेद म्हणून कोणत्या ग्रंथास संबोधले जाते?

(लिळाचरित्र / सूत्रपाठ / मूर्तिप्रकाश)

ब) 'ज्ञानेश्वर चरित्र' कोणी लिहिले आहे?

(म्हाडमभट्ट / एकनाथ / नामदेव)

क) कांदा मुळा भाजी। अवघी विठाबाई माझी।।

हा अभंग कोणाचा आहे?

(जनाबाई / सावता माळी / चोखामेळा)

ड) भागवत संप्रदायाच्या इमारतीवर कळस होण्याचे भाग्य कोणास लाभले?

(ज्ञानेश्वर / नामदेव / तुकाराम)

इ) 'ताटीचे अभंग' म्हणून कोणाचे अभंग प्रसिद्ध आहेत?

(मुक्ताबाई / जनाबाई / बहिणाबाई)

प्र.2) महानुभावीय गद्य वाङ्मयाचा परामर्ष घ्या?

किंवा

संत एकनाथाच्या कार्याचे वाङ्मयीन महत्त्व विशद करा.

P.T.O.

प्र.3) खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नांचे थोडक्यात उत्तर लिहा.

[10]

- अ) 'ज्ञानदेवे रचिला पाया' या उक्तीचा थोडक्यात परामर्श घ्या.
- ब) 'साती ग्रंथाचे' वाङ्मयीन महत्त्व विशद करा.
- क) नामदेवाच्या अभंगवाणीचे स्वरूप थोडक्यात स्पष्ट करा.

प्र.4) टीपा लिहा. (कोणतीही एक)

[10]

- अ) महदंवेचे धवळे
- ब) संत जनाबाई
- क) मुकूंदराज

SA - 318

Total No. of Pages : 2

Seat No.	
----------	--

B.A. (Part - III) (Semester - V) Examination, April - 2019

मराठी MARATHI (Special Paper - XI)

वाङ्मय प्रवाहांचे अध्ययन (ग्रामीण साहित्य)

Sub. Code : 65375

Day and Date : Wednesday, 10 - 04 - 2019

Total Marks : 40

Time : 03.00 p.m. to 05.00 p.m.

- सूचना :**
- 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहेत.
 - 2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.1) योग्य पर्याय निवडा.

[5]

- अ) ब, बळीचा या कादंबरीतील कल्लाप्पा कोणाच्या घरी भाडेकरू म्हणून राहतो?
(कुडतरकर / कित्तुरकर / कणबरकर)
- ब) आडव्याप्पाचे आडनाव काय आहे?
(शिणगारे / कोणकेरी / दानवाडे)
- क) दिपूशेठला कोणत्या जंगलात लपवून ठेवले जाते ?
(आजरा / मठगाव / उप्पेनबेटगिरी)
- ड) 'ब, बळीचा या कादंबरीतील माडीच्या महाराजांनी कल्लाप्पा कोणकेरी याला कोणत्या दिशेला शोध' असा संदेश दिला आहे?
(पूर्व / पश्चिम / उत्तर)
- इ) 'ब, बळीचा' या कादंबरीतील भिगारंकर हा कोणाचा मित्र आहे?
(दिपूशेठ / शालबिद्रे / कल्लाप्पा)

प्र.2) 'ब, बळीचा' या कादंबरीत आडव्याप्पा या शेतकऱ्याचे जीवन वास्तव कसे चित्रित झाले आहे ते लिहा. [15]

किंवा

कल्लाप्पा कोणकेरीचे व्यक्तिचित्र तुमच्या शब्दात लिहा.

P. T. O.

प्र.3) 'ब, बळीचा या कादंबरीच्या आधारे बदलत्या ग्रामीण जीवनाचा आढावा घ्या.

[10]

किंवा

दिपूशेठचे व्यक्तिचित्र लिहा.

प्र.4) ग्रामीण साहित्य म्हणजे काय सांगून त्याच्या प्रेरणा लिहा.

[10]

किंवा

ग्रामसंस्कृतीचे स्वरूप तुमच्या शब्दात लिहा.

Seat No.	
----------	--

SA - 294
Total No. of Pages : 4

B.A. (Part - III) (Semester - V) Examination, April - 2019
ENGLISH (Compulsory) (Paper - 'E')
English for Communication
Sub. Code : 65302

Day and Date : Monday, 08 - 04 - 2019

Total Marks : 40

Time : 03.00 p.m. to 05.00 p.m.

- Instructions : 1) All questions are compulsory.
2) Figures to the right indicate full marks.

Q1) Answer the following questions choosing the correct alternatives given below them. [4]

- a) Driven by the need of education, healthcare and better income, the rural population is migrating to _____ with a hope to get better chances to opportunities.
- i) Urban areas ii) Rich areas
iii) Arab nations iv) African nations
- b) Vikram's father realized that his son had made a mistake because _____.
- i) he had become a leader ii) he had left the home
iii) he doesn't seek for job iv) he had not continued further studies
- c) The Happy Prince started crying when he saw ugliness and _____ of his city.
- i) misery ii) happiness
iii) pleasure iv) beauty
- d) The rose has been a symbol for a _____ girl.
- i) ugly ii) modern
iii) beautiful iv) traditional

P.T.O

Q2) Write short notes on any THREE of the following in about 120 to 150 words each : [12]

- a) Abdul Kalam's views about the Global Challenges.
- b) Vikram as the leader of College Students.
- c) Miserable persons in the 'Happy Prince'
- d) Symbolism in 'The Sick Rose'.

Q3) Read the following advertisement carefully and answer the questions given below it. [8]

REQUIRED

Prestigious private company based in Mumbai is looking for the following position.

Sales Manager

- Young, dynamic, competent, self motivated and loyal
- Age 28 - 39 years, graduate preferably in Commerce. At least three year's experience.
- Fluent in English, Hindi and Marathi.
- Computer Knowledge is must.
- Candidate should have capacity to travel frequently as a part of his job responsibilities.
- Apply within 15 days from the publication of advertisement to - The Managing Director, Mumbai Garments, Sion Trombe Road, 235/E, Near TISS,

CHEMBUR - (M.S.)

- a) What post is advertised for and by whom?
- b) What qualities are required for the post?
- c) What is the required qualification for sales Manager?
- d) How will you apply for the post and where?

Q5) Rewrite the following sentences correcting them where necessary. [8]

- a) Nobel prize is a highest award in the world.
- b) I don't work in sundays.
- c) One of the child shouted loudly during the programme.
- d) The news of his death are sorrowful.
- e) The car is parked besides the road.
- f) A Ramayan deals with the victory of good over evil.
- g) Mahesh go for a walk daily in the morning.
- h) At present, I was busy with my home assignments.

Seat No.	
----------	--

B.A. (Part - III) (Semester - V) Examination, January - 2019

ENGLISH (Compulsory) (Paper - E)

English For Communication

Sub. Code : 65302

Day and Date : Monday, 07 - 01 - 2019

Total Marks : 40

Time : 03.00 pm. to 05.00 p.m.

- Instructions :**
- 1) All questions are compulsory.
 - 2) Figures to the right indicate full marks.

Q1) Answer the following questions choosing the correct alternative : [4]

- i) According to Dr. A. P. J. Abdul Kalam, empowerment of _____ of the world is critically important.
 - a) urban regions
 - b) semi-urban regions
 - c) rural regions
 - d) underdeveloped regions
- ii) Vikram's father realized that his son had made a mistake because _____.
 - a) he had become a leader
 - b) he had left the home
 - c) he doesn't seek jobs
 - d) he had not continued further studies
- iii) According to William Blake, the rose is _____.
 - a) sick
 - b) joyous
 - c) invisible
 - d) beautiful
- iv) The statue of the happy Prince was set up on _____.
 - a) a central road
 - b) a tall column
 - c) the tower
 - d) outskirts of a garden

Q2) Write short notes on any **THREE** of the following in about 120 to 150 words. [12]

- Central idea of the poem 'Stopping by the woods on a Snowy Evening'.
- Vikram's leadership
- The Swallow in 'The Happy Prince'.
- Dr. Abdul Kalam's views on technology in the modern world.

Q3) Read the following advertisement carefully and answer the questions given below. [8]

Wanted
Fresh Graduates
WWW. INSIGHTWALK. ORG
 A Non-profit organization is hiring
 Engineering and MBA graduates
 Interested ones can forward CV at
info@insightwalk.org
 Loc : Ichalkaranji

- What is the name of the hiring company?
- Which qualifications are required for the jobs?
- What is the location of the employer?
- Which document is required to send to the employer?

Q4) Do as directed.

A) Choose the alternative that indicates the correct meaning of the underlined word. [4]

- Many people perished in the earthquake.
 - survived
 - saved
 - died
 - caught
- The son was stubborn about his future career.
 - resolute
 - fickle
 - confused
 - definite

Seat
No.

B – 505

Total No. of Pages : 2

B. A. (Part - III) (Semester - V) Examination, January - 2019

MARATHI (मराठी) (Paper - VII)

काव्यशास्त्र

Sub. Code : 65371

Day and Date : Thursday, 03 - 01 - 2019

Total Marks : 40

Time : 03.00 p.m. to 05.00 p.m.

- सूचना : 1) सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.
2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.1) योग्य पर्याय निवडा.

[5]

- अ) 'सौंदर्यम अलंकार :' असे कोणाचे मत आहे.
(भामह / रुद्रट / वामन)
- ब) रीतीला आज कोणत्या नावाने संबोधले जाते.
(शैली / आशय / पध्दती)
- क) वास्तव जीवनापासून पळ काढण्याच्या वृत्तीला काय म्हटले जाते?
(पलायनवाद / आत्माविष्कार / स्वप्नरंजन)
- ड) मम्मटाचे आनंद हे प्रयोजन कोणत्या स्वरूपाचे आहे.
(लेखक निष्ठ / वाचक निष्ठ / लेखक-वाचक निष्ठ)
- इ) 'प्रतिभा ही अपूर्व निर्मितीक्षम प्रज्ञा आहे' असे कोणी म्हटले आहे.
(अभिनव गुप्त / दण्डी / मम्मट)

प्र.2) मम्मटाच्या काव्यप्रयोजनावर सविस्तर चर्चा करा.

[15]

किंवा

प्रतिभा म्हणजे काय ते सांगून प्रतिभेची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.

P.T.O.

प्र.3) थोडक्यात उत्तरे लिहा. (तीन पैकी एक)

- अ) काव्य लक्षणांच्या अनुषंगाने ध्वनी व रस या काव्य तत्त्वांचे महत्त्व विशद करा.
- ब) उद्बोधन व जिज्ञासापूर्ती या काव्य प्रयोजनांची माहिती सांगा.
- क) काव्य निर्मितीस आवश्यक असणारे भावनात्मकता कारण स्पष्ट करा.

प्र.4) खालीलपैकी कोणत्याही दोन अलंकारांची माहिती सांगून उदाहरणे द्या.

[10]

- अ) यमक
- ब) उपमा
- क) दृष्टांत
- ड) अतिशयोक्ती

Seat
No.

B.A. (Part - III) (Semester - V) Examination, January - 2019

मराठी (MARATHI) (Special) (Paper - VIII) (Revised)

भाषाविज्ञान आणि मराठी भाषा

Sub. Code : 65372

Day and Date : Friday, 04 - 01 - 2019

Total Marks : 40

Time : 03.00 p.m. to 05.00 p.m.

[10]

- सूचना : 1) सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.
2) उजवीकडील अंक गुण दर्शवितात.

प्र.1) योग्य पर्याय निवडा.

[5]

- अ) अनुकरण सिद्धान्ताचे दुसरे नाव काय?
(भो-भो सिद्धान्त / पो-पो सिद्धान्त / Sing Song Theory)
- ब) मानवेतर प्राण्यांच्या भाषेचा अभ्यास कोणी केला?
(लेनर्ड ब्लूमफील्ड / सी. एफ. हॉकेट / रोमान याकोबसन)
- क) भाषेच्या परिवर्तनाचे स्वरूप कसे असते?
(एकेरी / दुहेरी / बहुविध)
- ड) वेर्वेट जातीच्या माकडांच्या मूलध्वनींची संख्या किती असते?
(23 / 36 / 09)
- इ) भाषा समाजाने निर्माण केली या मताचा जनक कोण?
(डार्विन / रूसो / मॅक्समुल्लर)

प्र.2) भाषेच्या उत्पत्तीविषयीचे विविध सिद्धान्त सविस्तर लिहा.

[15]

किंवा

भाषा म्हणजे काय ते सांगून भाषेची कार्ये स्पष्ट करा.

P.T.O.

प्र.3) थोडक्यात उत्तर लिहा. (तीन पैकी एक)

[10]

- अ) ध्वनिपरिवर्तनाची प्रमुख कारणे सांगा.
- ब) मानवेतर प्राण्यांच्या संप्रेषण व्यवहाराचे स्वरूप सांगा.
- क) ध्वनिपरिवर्तनाचे प्रकार स्पष्ट करा.

प्र.4) थोडक्यात उत्तर लिहा. (तीन पैकी एक)

[10]

- अ) मराठीची वर्णमाला स्पष्ट करा.
- ब) व्यंजन म्हणजे काय ते सांगून त्याचे प्रकार स्पष्ट करा.
- क) मराठी वर्णमालेतील स्वरांची संख्या स्पष्ट करा.

ॐ ॐ ॐ

B - 511

[10]

Seat
No.

B.A. (Part - III) (Semester - V) Examination, January - 2019

मराठी (MARATHI) (Special) (Paper - IX)

मराठी वाङ्मयाचा इतिहास

Sub. Code : 65373

Day and Date : Saturday, 05 - 01 - 2019

Time : 03.00 p.m. to 05.00 p.m.

Total Marks : 40

[10]

- सूचना : 1) सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.
2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.1) योग्य पर्याय निवडा.

[5]

अ) महदंबेचे मूळ नाव हे होते.

(जनाई / रूपाई / मुक्ताई)

ब) ज्ञानेश्वरांचे पहिले पद्यमय चरित्र कोणी लिहिले?

(चांगदेव / निवृत्तीदेव / नामदेव)

क) 'ताटीचे अभंग' यांनी लिहिले आहेत.

(जनाबाई / मुक्ताबाई / महदंबा)

ड) 'कांदा मुळा भाजी' (अवधी विठाबाई माझी ॥ हा अभंग कोणाचा?

(गोरा कुंभार / चोखामेळा / सावता माळी)

इ) संत तुकारामांच्या प्रसिद्ध शिष्याचे नाव काय?

(बहिणाबाई / जनाबाई / रूपाई)

प्र.2) संत ज्ञानेश्वरांच्या वाङ्मयीन कार्याचा परिचय करून द्या.

[15]

किंवा

विठ्ठलभक्ती आणि समाजसुधारक या नात्याने संत तुकारामांच्या अभंगांची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.

P.T.O.

प्र.3) थोडक्यात उत्तरे लिहा. (तीनपैकी एक)

- अ) महानुभावांच्या पद्य वाङ्मयाचे स्वरूप स्पष्ट करा.
- ब) मुकुंदराजांच्या ग्रंथरचनेचे स्वरूप स्पष्ट करा.
- क) नामदेवांच्या आत्मचरित्रपर अभंगांचे स्वरूप स्पष्ट करा.

प्र.4) टीपा लिहा. (तीनपैकी एक)

- अ) संत एकनाथ
- ब) लीळाचरित्र
- क) संत जनाबाई

ॐ ॐ ॐ

Seat No.	
----------	--

B.A. (Part - III) (Semester - V) Examination, January - 2019
MARATHI (Special)

मराठी भाषा : उपयोजन आणि सर्जन (Paper - X).

Sub. Code : 65374

Day and Date : Tuesday, 08 - 01 - 2019

Total Marks : 40

Time : 03.00 p.m. to 05.00 p.m.

[10]

- सूचना:-
- 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक.
 - 2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.1) योग्य पर्याय निवडा.

[5]

- i) माणूस संवादासाठी कोणते साधन वापरतो?
(वॉटस अॅप / भाषा / फेसबुक)
- ii) सतीश बहादूर यांच्या ग्रंथाचे नाव काय आहे?
(चित्रपट आस्वाद / लमाण / चित्रपटाचे सौंदर्यशास्त्र)
- iii) चित्रपटाची भाषा ही कोणत्या दोन घटकांनी बनलेली असते?
(दृश्य आणि ध्वनि / अभिनय आणि नृत्य / नृत्य आणि संगीत)
- iv) जाहिरातीचा प्रवास उत्तरोत्तर कसा होत गेला आहे?
(पारंपरिक / आधुनिक / सांस्कृतिक)
- v) रेडिओजॉकी म्हणजे काय?
(उद्घोषक / निवेदक / कार्यक्रम अधिकारी)

प्र.2) भाषा एक सामाजिक संस्था म्हणून तिचे कार्य स्पष्ट करा.

[15]

किंवा

व्यक्तिमत्व विकासाची अंगे स्पष्ट करा.

प्र.3) चित्रपटातील गीतरचनेचे महत्त्व विशद करा.

[10]

किंवा

नाट्यसमीक्षा लिहिताना कोणत्या बाबी लक्षात घ्यावयास हव्यात?

प्र.4) निवडणूकीत मतदान करा असे सांगणारी आकाशवाणीसाठी सरकारी जाहिरात तयार करा.

[10]

किंवा

ग्रंथमहोत्सवाचे निवेदन रेडिओजॉकीसाठी तयार करा.

B - 528

Total No. of Pages : 1

Seat No.	
----------	--

B.A. (Part - III) (Semester - V) Examination, January - 2019

MARATHI (मराठी) (Paper - XI) (New)

वाङ्मय प्रवाहांचे अध्ययन (ग्रामीण साहित्य)

Sub. Code : 65375

Day and Date : Wednesday, 09 - 01 - 2019

Total Marks : 40

Time : 03.00 p.m. to 05.00 p.m.

- सूचना : 1) सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.
2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.1) योग्य पर्याय निवडा.

[5]

- 'ब' बळीचा कादंबरीतील कल्लाप्पा कोणकेरीचे गाव कोणते?
(उप्पेनपूर / उप्पेनबेटगिरी / हुसेनपूर)
- कल्लाप्पा कोणकेरी याने कोणत्या चित्रपटाची पटकथा लिहिली आहे?
(उफराळ / मोगराळ / बेरनाळ)
- दीपूशेठला मारहाण करणाऱ्या पोलिस इन्स्पेक्टरचे नाव काय?
(फौजदार गलांडे / फौजदार शालबिंद्रे / फौजदार रानवाडे)
- 'ब' बळीचा कादंबरीतील चित्रपट निर्मात्याचे नाव काय?
(बंगारूआप्पा / शालबिंद्री / झिंगारू दारूवाला)
- आडव्याप्पाच्या मुलीचे नाव काय?
(शमी / यमी / सुमी)

प्र.2) 'ब' बळीचा कादंबरीतून कौटुंबिक नात्यातील पडझडीचे व विघटनाचे वर्णन कसे आले आहे?

[15]

किंवा

'ब' बळीचा कादंबरीच्या निवेदनासाठी लेखकाने केलेल्या भाषिक प्रयोगशीलतेचे सोदाहरण विवेचन करा.

प्र.3) 'ब' बळीचा कादंबरीतील तायव्वाच्या व्यक्तिचित्राचे विवेचन करा.

[10]

किंवा

'ब' बळीचा कादंबरीतील चित्रपट विश्वाचे चित्रण करा.

प्र.4) ग्रामीण साहित्याच्या प्रेरणा व स्वरूप स्पष्ट करा.

[10]

किंवा

ग्रामीण साहित्याच्या वाटचालीचे स्वरूप स्पष्ट करा.

BA - Sem V

Marathi

SB - 5

Total No. of Pages : 2

Seat No.	
----------	--

B.A. (Part - III) (Semester - V) Examination, November - 2018

मराठी (Marathi) (Paper - VII)

काव्यशास्त्र

Sub. Code: 65371

Day and Date : Tuesday, 13 - 11 - 2018.

Total Marks : 40

Time : 3.00 p.m. to 5.00 p.m.

- सूचना :
- 1) सर्व प्रश्न आवश्यक.
 - 2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.1) योग्य पर्याय निवडा.

[5]

- i) 'काव्यम् ग्राह्यम् अलंकारात्। सौंदर्यम् अलंकार।' हे मत कोणाचे?
(भामह / दण्डी / वामन)
- ii) 'वाक्यं रसात्मकं काव्यम्।' हे काव्यतत्व कोणी सांगितले?
(राजशेखर / विश्वनाथ / दण्डी)
- iii) 'गंगोलहरी' हे काव्य कोणी रचले?
(जगन्नाथ पंडित / भरत / रूद्रट)
- iv) 'पलायनवाद' या कल्पनेने वाचकाला कोणत्या प्रकारचे काव्य आवडू लागले?
(अद्भुतरम्य / वास्तववादी / अतिवास्तववादी)
- v) प्रतिभेचे पहिले कार्य कोणते?
(स्मरण / ग्रहण / निवड)

प्र.2) मम्मटाने सांगितलेल्या काव्य प्रयोजनांचा आढावा घ्या.

[15]

किंवा

प्रतिभेच्या व्याख्या स्पष्ट करून प्रतिभेची वैशिष्ट्ये सविस्तर लिहा.

P.T.O.

प्र.3) थोडक्यात उत्तरे लिहा. (तीन पैकी एक)

[10]

- i) 'ध्वनी हा काव्याचा आत्मा आहे' या आनंदवर्धनाच्या काव्य लक्षणाचे विवेचन करा.
- ii) 'पलायनवाद' आणि 'इच्छापूर्ती' या काव्यप्रयोजनांची चर्चा करा.
- iii) काव्यनिर्मितीच्या गौण कारणांचा परामर्श घ्या.

प्र.4) खालिलपैकी कोणत्याही दोन अलंकाराच्या व्याख्या सांगून उदाहरणे द्या.

[10]

i) उपमा	ii) रूपक
iii) यमक	iv) अतिशयोक्ती

Seat No.	
----------	--

B.A. (Part - III) (Semester - V) Examination, November - 2018

मराठी (Marathi) (Special) (Paper - VIII)

भाषा विज्ञान आणि मराठी भाषा

Sub. Code: 65372

Day and Date : Wednesday, 14 - 11 - 2018.

Total Marks : 40

Time : 3.00 p.m. to 5.00 p.m.

- सूचना :
- 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
 - 2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.1) योग्य पर्याय निवडा.

[5]

- अ) समन्वय सिध्दांत कोणत्या भाषाशास्त्रज्ञाने मांडला?
(स्वीट / मॅक्समुल्लर / जेस्परसन)
- ब) भाषा समाजनिर्मित असल्याचा विचार कोणत्या विचारवंताने मांडला?
(डार्विन / मॅक्समुल्लर / रूसो)
- क) भाषेचे माध्यम कोणते आहे?
(ध्वनी / आवाज / अक्षरे)
- ड) भाषेचे मुख्य कार्य कोणते आहे?
(लेखन / वाचन / संप्रेषण)
- इ) शब्दांची लघुरूपे माणसाच्या कोणत्या प्रवृत्तीतून होतात?
(अनुकरण / आळस / सांस्कृतिक विकास)

प्र.2) भाषेच्या उत्पत्ती विषयीचे विविध सिध्दांत विशद करा.

[15]

किंवा

ध्वनिपरिवर्तन म्हणजे काय ते सांगून ध्वनिपरिवर्तनाची कारणे स्पष्ट करा.

P.T.O.

प्र.3) थोडक्यात उत्तर लिहा. (कोणताही एक)

- अ) भाषा म्हणजे काय ते विशद करून भाषेची वैशिष्ट्ये थोडक्यात लिहा.
- ब) मानवी आणि मानवेत्तर संप्रेषण व्यवहाराचे स्वरूप सांगा.
- क) ध्वनिपरिवर्तनाचे प्रकार स्पष्ट करा.

प्र.4) थोडक्यात उत्तर लिहा. (कोणताही एक)

- अ) स्वरांचे प्रकार सांगून मराठीतील स्वरसंख्या स्पष्ट करा.
- ब) व्यंजन म्हणजे काय ते स्पष्ट करून व्यंजनाचे प्रकार लिहा.
- क) उच्चारस्थानानुसार स्वर व व्यंजनाचे वर्गीकरण करा.

B - 24

[10]

Seat No.	
----------	--

SB - 43

Total No. of Pages : 2

B.A. (Part - III) (Semester - V) Examination, November - 2018

मराठी (Marathi) (Special) (Paper - IX)

मराठी वाङ्मयाचा इतिहास

Sub. Code: 65373

[10]

Day and Date : Thursday, 15 - 11 - 2018.

Total Marks : 40

Time : 3.00 p.m. to 5.00 p.m.

- सूचना :
- 1) सर्व प्रश्न आवश्यक.
 - 2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.1) योग्य पर्याय निवडा.

[5]

- अ) मराठी वाङ्मयातील आद्य ग्रंथकार म्हणून कोणाला संबोधले जाते.
(ज्ञानेश्वर/ मुकुंदराज/ नामदेव)
- ब) चक्रधरांचे मूळ नाव कोणते?
(चांगदेव/ हरपाळदेव/ सहदेव)
- क) साती ग्रंथांची रचना कोणत्या संप्रदायात झाली?
(वारकरी/ दत्त/ महानुभव)
- ड) ज्ञानदेवांच्या कोणत्या ग्रंथास 'देशीकार लेणे' असे म्हटले जाते.
(चांगदेव / ज्ञानेश्वरी/ अमृतानुभाव)
- इ) वारकरी संप्रदायाचे समन्वयकार असे कोणास म्हटले आहे?
(ज्ञानेश्वर/ एकनाथ/ नामदेव)

प्र.2) 'मराठी वाङ्मयाच्या पहाटेचा शुक्रतारा' म्हणून मुकुंदराजाच्या वाङ्मयीन कामगिरीचा परिचय करून द्या. [15]

किंवा

महानुभावांच्या चरित्रग्रंथांचा आशय स्पष्ट करा.

P.T.O.

प्र.3) खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा. (तीनपैकी एक)

[10]

- अ) महदंबेच्या धवळ्यांचा वाङ्मयीन परिचय करून द्या.
- ब) एकनाथांच्या भारूडांमधील आध्यात्मिक तत्त्वज्ञानाचे स्वरूप स्पष्ट करा.
- क) 'वारकरी संप्रदायाचा कळस' म्हणून तुकारामाच्या कार्याचा प्रामर्श घ्या.

प्र.4) टीपा लिहा. (तीनपैकी एक)

[10]

- अ) ज्ञानेशांची अभंगवाणी
- ब) कान्होपात्रा
- क) सेना महाराज

Seat No.	
----------	--

B.A. (Part - III) (Semester - V) Examination, November - 2018

मराठी (Marathi) (Special Paper - X)

मराठी भाषा : उपयोजन आणि सर्जन

Sub. Code: 65374

Day and Date : Saturday, 17 - 11 - 2018.

Total Marks : 40

Time : 3.00 p.m. to 5.00 p.m.

- सूचना :
- 1) सर्व प्रश्न आवश्यक.
 - 2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.1) योग्य पर्याय निवडा.

[5]

- अ) व्यवहार भाषा कशी असते?
(सुंदर/ रमणीय/ कोरडी)
- ब) स्वयंशिस्त हे कोणत्या बाबीचे एक महत्वाचे अंग आहे?
(प्रशासनिक/ कौशल्य व्यक्तिमत्त्व विकास/ वाचन कौशल्य)
- क) जाहिरात ही कितवी कल आहे?
(बासष्टावी/ पासष्टावी/ सत्तरावी)
- ड) रेडिओजॉकी हा कशाचा मुख्य सुत्रधार असतो.
(वृत्त वाहिनी/ केबल टि.व्ही./ एफ. एम. रेडिओ)
- इ) वाचन आणि भाषण यांच्या रूपाला काय म्हणतात?
(अभिवाचन/ मूकवाचन/ वाचन)

प्र.2) भाषिक उपयोजन म्हणजे काय ते सांगून भाषिक उपयोजनाची मुख्य क्षेत्रे विशद करा.

[15]

किंवा

व्यक्तिमत्त्व विकासाचे स्वरूप स्पष्ट करून वाचन, लेखन भाषण आणि श्रवणाचे महत्त्व सांगा.

प्र.3) चित्रपटाची कलासमीक्षा कोणत्या घटकांद्वारे केली जाते. ते सविस्तर लिहा.

[10]

किंवा

नाटकाची समीक्षा करताना कोणत्या बाबी विचारात घ्याव्यात.

प्र.4) दुष्काळमुक्त महाराष्ट्रासाठी पाण्याचे महत्त्व सांगणारे निवेदन रेडिओजॉकीसाठी तयार करा.

[10]

किंवा

'स्वच्छ भारत समृद्ध भारत' या योजनेची आकाशवाणीसाठी जाहिरात तयार करा.

SB - 78

Total No. of Pages : 2

Seat No.	
----------	--

B.A. (Part - III) (Semester - V) Examination, November - 2018

मराठी (Marathi) (Paper - XI)

वाङ्मय प्रवाहांचे अध्ययन (ग्रामीण साहित्य)

Sub. Code: 65375

Day and Date : Monday, 19 - 11 - 2018.

Total Marks : 40

Time : 3.00 p.m. to 5.00 p.m.

- सूचना :
- 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
 - 2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.1) योग्य पर्याय निवडा.

[5]

- i) तायव्वाचा भाऊ कोणत्या खात्यात नोकरी करत होता.
(पतसंस्था/ पोलीस/ शिक्षण)
- ii) संगाप्याच्या थोरल्या बहिणीला कोणता आजार झालेला असतो?
(क्षयरोग/ कॅन्सर/ कावीळ)
- iii) शेतकऱ्यांच्या चळवळीसंबंधी कल्लापा कोणकेरी कोणाशी पत्रव्यवहार करतो?
(महात्मा फुले/ कांतारामशी/ शाहू महाराज)
- iv) वनखात्याने जागा सोडण्याची नोटीस कोणाला पाठविली होती?
(धनगरांना/ आडव्याप्पाला/ दिनू शिणगारे)
- v) दिपूशेठचे वडील कोण होते?
(तलाठी/ ग्रामसेवक/ फौजदार)

प्र.2) 'ब, बळीचा' या कादंबरीत समकालीन ग्रामीण जीवनाचे चित्रण लेखकाने कसे चित्रित केले आहे, ते स्पष्ट करा.

[15]

किंवा

'ब, बळीचा' कादंबरीतील प्रमुख व्यक्तिरेखांचा परिचय करून द्या.

P.T.O.

प्र.3) 'ब, बळीचा' या कादंबरीतील कौटुंबिक नात्यातील पडझडीचे वर्णन करा.

[10]

किंवा

'ब, बळीचा' या कादंबरीतील आडव्याप्पा शिणगारे' ची व्यक्तिरेखा सविस्तर लिहा.

प्र.4) ग्रामीण साहित्याची संकल्पना स्पष्ट करून ग्रामीण जीवनाची वैशिष्ट्ये लिहा.

[10]

किंवा

ग्रामीण साहित्य म्हणजे काय ते सांगून ग्रामीण साहित्याचे स्वरूप स्पष्ट करा.

B - 78

[10]

Seat No.	
----------	--

SB - 56

Total No. of Pages : 3

B.A. (Part - III) (Semester - V) Examination, October - 2018

ENGLISH (Compulsory) (Special Paper - IX)

English for Communication

Sub. Code : 65302

[10]

Day and Date : Friday, 26 - 10 - 2018

Total Marks : 40

Time : 03.00 p.m. to 05.00 p.m.

- Instructions :**
- 1) All questions are compulsory.
 - 2) Figures to the right indicate full marks.

Q1) Rewrite the following sentences by choosing the correct alternatives: [4]

- i) _____ ideas needed to meet the distinctive profile of nations of the world 2030.
 - a) Universal
 - b) Out of Box
 - c) Distinctive
 - d) Scientific and innovative
- ii) When Vikram won college election, his father started dreaming that his son would be a _____ one day.
 - a) Great political leader
 - b) V.I.P.
 - c) Mayor
 - d) Member of Parliament
- iii) High above the city, _____, stood the statue of the Happy Prince.
 - a) on the golden platform
 - b) near the river
 - c) on a tall column
 - d) in the main garden
- iv) In 'The Sick Rose', the rose is a conventional symbol of _____.
 - a) disease
 - b) love
 - c) experience
 - d) sympathy

Q2) Write short notes on the following in about 120-150 words each (any three)[12]

- i) Global challenges
- ii) Vikram, the leader
- iii) The little Swallow
- iv) Significance of the line 'And miles to go before I sleep'

P.T.O.

Q3) Read the following advertisement carefully and answer the questions given below it; [8]

JOB OPPORTUNITY
<p>Shruti Pharmaceuticals, Pune (Maharashtra) is looking for energetic, well experienced and dedicated candidates for the post of Sales Representatives to be placed in Maharashtra, Gujarat, Madhya Pradesh, Uttar Pradesh and Bihar. The Company is well established and is a fast growing profit organization especially working in the field of agriculture, dairy farming and veterinary. Applications are invited from candidates willing to prove their potential as</p> <p style="text-align: center;">Sales Representatives</p>
Sales Representatives (Veterinary)
<ul style="list-style-type: none"> • Below 25 yrs • Graduate (any faculty),or • Diploma in Bio./ Agri. / Pharma / Vet(AH) / Dairy • Skilled in Public Relations, Communication Skills, Soft-Skills • Experienced candidates will be preferred • Having own motorbike and Helmet • Need to work independently and ready to be transferred in other states <p>Apply with Bio Data, Colour Photo, Photocopies of Edu. Certificates, Bike RC Book, Purchase Bill, Insurance, Driving License, Voter ID and Aadhar</p> <p style="text-align: center;">Applications should reach at</p> <p style="text-align: center;">Shruti Pharmaceuticals, Pune (Maharashtra) Plot No. C-201. Bhande Plot, ABC Square, Pune 04</p>
Last date to receive applications: 25th April.

- a) Who is the advertiser and where is he located at?
- b) What are the required things for the given post?
- c) Which documents are necessary with your application?
- d) What are the special requirements other than educational qualifications?

Q4) Do as Directed:

A) Choose the alternative that indicates correct meaning of the word in **bold print**. [2]

i) Being a **sensible** person, he takes his decisions very carefully.

• a) powerful	b) adequate
c) reasonable	d) imperfect

Seat No.	
----------	--

B.A. (Part - III) (Semester - VI) Examination, March - 2019

मराठी (Marathi)(Paper - XII) (New)

काव्यशास्त्र

Sub. Code : 65671

Day and Date : Tuesday, 26 - 03 - 2019

Time : 03.00 p.m. to 05.00 p.m.

Total Marks : 40

- सूचना : 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.1) एका वाक्यात उत्तरे लिहा.

- अ) शब्दांच्या तीन शक्ती कोणत्या ?
ब) वाच्यार्थ म्हणजे काय ?
क) अनुभाव म्हणजे काय ?
ड) 'चर्वणा' या शब्दाचा मूल अर्थ काय ?
इ) समधातता ही उपपत्ती कोणी मांडली ?

[5]

प्र.2) भरतमूर्तीचे रससूत्र सविस्तर स्पष्ट करा.

किंवा

काव्याच्या आस्वादाने रसिकाला होणाऱ्या आनंदासंबंधीच्या विविध उपपत्ती स्पष्ट करा.

[15]

प्र.3) थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही एक)

- अ) लक्षणा शब्दशक्तीचे स्वरूप स्पष्ट करा.
ब) व्यंजना शक्तीचे प्रकार सोदाहरण लिहा.
क) रसाच्या कसोट्या कोणत्या ते लिहा.

[10]

प्र.4) खालीलपैकी कोणत्याही दोहोंचे स्वरूप उदाहरणासह लिहा.

- अ) अभंग
ब) लावणी
क) भुजंगप्रयात
ड) वसंततिलका

[10]

ॐॐॐ

SA - 24

Total No. of Pages : 1

Seat No.	
----------	--

B.A.(Part - III) (Semester-VI) Examination, March - 2019

मराठी MARATHI (Special) (Paper - XIII) (New) (Revised)

भाषाविज्ञान आणि मराठी भाषा

Sub. Code : 65672

Day and Date : Wednesday, 27 - 03- 2019

Total Marks : 40

Time : 03.00 p.m. to 05.00 p.m.

- सूचना : 1) सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.
2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शिवितात.

प्र.1) एका वाक्यात उत्तरे लिहा. [5]

- अ) विवेकसिंधू हा मराठीतील पहिला ग्रंथ कोणी लिहिला आहे?
ब) अर्थनिर्मितीच्या तीन प्रधान शक्ती कोणत्या?
क) अर्थविस्तार हे अर्थपरिवर्तनाचे काय आहे?
ड) म्हांडभटांनी चक्रधर स्वामींचे चरित्र कोणत्या ग्रंथात लिहिले आहे?
इ) बुध्दांचे तत्वज्ञान कोणत्या भाषेत आहे?

प्र.2) अर्थपरिवर्तन म्हणजे काय सांगून अर्थपरिवर्तनाचे विविध प्रकार स्पष्ट करा. [15]

किंवा

शिलालेख आणि प्राचीन ग्रंथ यांच्या आधारे मराठीचा उगमकाळ स्पष्ट करा.

प्र.3) थोडक्यात उत्तर लिहा (कोणतेही एक) [10]

- अ) अर्थपरिवर्तनाच्या विविध कारणांचा आढावा घ्या.
ब) रूडॉल्फ होल्ने यांचा अंतर्वर्तुळ बहिर्वर्तुळ सिंध्दात सांगा.
क) मराठीतील वैद्य - गुणे वाद स्पष्ट करा.

प्र.4) थोडक्यात उत्तर लिहा (कोणतेही एक) [10]

- अ) नामाची व्याख्या सांगून त्याचे उपप्रकार सोदाहरण स्पष्ट करा.
ब) शब्दांच्या जाती किती व कोणत्या मानाव्यात याविषयी विविध अभ्यासकांच्या मतांचा आढावा घ्या.
क) क्रियाविशेषण अव्यय उदाहरणासह स्पष्ट करा.

SA - 42

Total No. of Pages : 1

Seat No.	
----------	--

B.A. (Part - III) (Semester-VI) Examination, March - 2019

MARATHI (Special) (Paper - XIV) (New)

मराठी वाङ्मयाचा इतिहास (समर्थ संप्रदाय ते आज्ञापत्र)

Sub. Code : 65673

Day and Date : Thursday, 28 - 03 - 2019

Total Marks : 40

Time : 03.00 p.m. to 05.00 p.m.

- सूचना : 1) सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.
2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.1) एका वाक्यात उत्तरे लिहा.

[5]

- अ) 'श्रीराम विजय' हा ग्रंथ कोणाचा आहे?
ब) कोणत्या शाहिराच्या तमाशामध्ये पुरुषाने स्त्रीचे सोंग घेण्याची प्रथा पडली असे म्हटले जाते?
क) रचनाकाळाच्या दृष्टीने सर्वात जुनी बखर कोणती?
ड) मराठी संत मंडळात कबीराचा अवतार म्हणून कोणास ओळखले जाते?
इ) 'सुंदरा मनामध्ये भरली' ही लावणी कोणाची आहे?

प्र.2) रामदासांच्या वाङ्मयीन कार्याचे वेगळेपण सोदाहरण स्पष्ट करा.

[15]

किंवा

पंडित काव्याचे विशेष सांगून मोरोपंतांच्या वाङ्मयीन कामगिरीचा आढावा घ्या.

प्र.3) थोडक्यात उत्तरे लिहा. (तीनपैकी एक)

[10]

- अ) मुस्लिम धर्मियांच्या मराठी काव्याचा आढावा घ्या.
ब) शिवकालीन बखरींचा थोडक्यात आढावा घ्या.
क) होनाजी बाळाच्या शाहिरी कवितेचे विशेष स्पष्ट करा.

प्र.4) टीपा लिहा. (तीनपैकी एक)

[10]

- अ) मुक्तेश्वर
ब) भाऊसाहेबांची बखर
क) फादर स्टीफन्स

•○○○

SA - 63

Total No. of Pages : 1

Seat No.	
----------	--

B.A. (Part - III) (Semester - VI) Examination, March - 2019

MARATHI (मराठी) (Special Paper - XV) (New)

मराठी भाषा : उपयोजन आणि सर्जन

Sub. Code : 65674

Day and Date : Saturday, 30 - 03 - 2019

Time : 03.00 p.m. to 05.00 p.m.

Total Marks : 40

- सूचना : 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक.
2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.1) एका वाक्यात उत्तरे लिहा.

- अ) 'सृज' म्हणजे काय?
ब) व्यक्तीला समजून घेण्याचे माध्यम कोणते?
क) जाहिरात 75% यशस्वी करणारा घटक कोणता?
ड) आशयाच्या बाबतीतील अंतिम घटक कोणता?
इ) कार्यालयातून पाठविल्या जाणाऱ्या पत्रांची नोंद कोणत्या वहीत करतात.

[5]

प्र.2) वाङ्मयीन व्यक्तिमत्त्वासाठी कोणत्या गोष्टींची गरज असते?

किंवा

संहिता संपादकाचे कार्य सविस्तर लिहा.

[15]

प्र.3) प्रशासकीय कार्यालयातील संगणकाचे महत्त्व स्पष्ट करा.

किंवा

हस्तलिखितांचे संपादन कसे केले जाते?

[10]

प्र.4) एका स्वातंत्र्य सैनिकाची मुलाखत दूरदर्शनसाठी लिहा.

किंवा

'फ्रिज' ची जाहिरात दूरदर्शनसाठी तयार करा.

[10]

ॐ ॐ ॐ

SA - 78

Total No. of Pages : 1

Seat No.	
----------	--

B.A. (Part - III) (Semester - VI) Examination, April - 2019

मराठी (MARATHI) (Paper - XVI) (New) (Special)

वाङ्मय प्रवाहांचे अध्ययन (दलित साहित्य)

Sub. Code : 65675

Day and Date : Monday, 01 - 04 - 2019

Total Marks : 40

Time : 03.00 p.m. to 05.00 p.m.

- सूचना : 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक.
2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.1) एका वाक्यात उत्तरे लिहा.

[5]

- रेणूशी लग्न करून तिला देवदासी होण्यापासून कोण वाचवतो?
- मादिग मांग कोणत्या गावात आश्रयाला येतात?
- बनशंकरी हे गाव कोणत्या शहराजवळ आहे?
- केरू आण्णा कोणाचे निष्ठावंत कार्यकर्ते होते?
- 'सुंभ आणि पीळ' मधील मांग कोणती बोली बोलतात?

प्र.2) 'सुंभ आणि पीळ' कांदबरीमध्ये मांग जाती जमातीचे चित्रण कशा प्रकारे आले आहे?

[15]

किंवा

'सुंभ आणि पीळ' मधील मानवी नाते संबंधाचे चित्रण करा.

प्र.3) 'सुंभ आणि पीळ' मधील आंबुज बोलीचे स्वरूप स्पष्ट करा.

[10]

किंवा

'सुंभ आणि पीळ' कांदबरीमधील आप्पाराव पाटील यांचे व्यक्तिचित्र रेखाटा.

प्र.4) दलित साहित्याची वैशिष्ट्ये लिहा.

[10]

किंवा

दलित साहित्याच्या वाटचालीचा आढावा घ्या.

○○○

SA - 58

Total No. of Pages : 2

Seat No.	
----------	--

B.A. (Part - III) (Semester - VI) Examination, March - 2019

ENGLISH (Compulsory) (Paper -F)

English for Communication

Sub. Code : 65602

Day and Date : Friday, 29 - 03 - 2019

Total Marks : 40

Time : 03.00 p.m. to 05.00 p.m.

- Instructions :
- 1) All questions are compulsory.
 - 2) Figures to the right indicate full marks.

Q1) Complete the following sentences by choosing the correct alternative: [4]

- i) High price - High performance was reserved for the _____.
 - a) poor
 - b) rich
 - c) middle class
 - d) politicians
- ii) _____ writes that 'No man is an Island'.
 - a) Alexander Pope
 - b) John Donne
 - c) Maxim Gorky
 - d) Lord Acton
- iii) M.K. Gandhi believes that there is no room for _____ in economics.
 - a) student
 - b) slavery
 - c) money
 - d) science
- iv) The little child used to sit _____.
 - a) at the door
 - b) on the tree
 - c) by the pond
 - d) at the window

Q2) Write short notes on any three of the following in about 120 to 150 words each.

- a) M.K. Gandhi's message of Khadi.
 - b) The importance of innovation.
 - c) Difference between democratic and dictatorship rule.
 - d) The little child's memories related to 'The Banyan Tree'
- [12]**

P.T.O.

- Q3)** Imagine yourself as the General Manager of India Tourism Development Corporation, Ltd. Mumbai and draft a letter of appointment to the selected candidate as Asst. Financial Manager giving all necessary details. [8]

OR

Imagine that you have been appointed as clerk in Pragati Publications, Pune. Write a letter of acceptance mentioning all other necessary details.

- Q4)** Write a news story based on the details given below. Supply a suitable headline also. [8]

New Delhi, 3 Oct.: Nobel for research in LESER-----Arther Ashkin of America ----- Gerard Moro of France -----Donna Striqwland of Canada ----- Donna Striqwland first woman in last 55 years -----this research ----- Optical Twzzers -----useful in eye operation-----Arther Ashkin oldest ever to get Nobel Prize ----- 96 years old ----- Very happy indeed.

OR

Write a news report on the given topic with the help of given points:
Felicitation function of MPSC/UPSC successful Candidates organized in your college.

- a) Inaugural session-Lamp lightening - Introduction of Chief guest - Hon. Vishwas Nangare Patil ---- explained the importance ambition, hard work with planning. --- What matters most is your willpower and efforts. Students - stunned and impressed ----- by the life experiences of Chief guest.
- b) Second session - Felicitation function of MPSC/UPSC successful ---- Also winners and meritorious students --- Students expressed their views ---- very useful and fruitful information --- felt very happy on the occasion of inspiring and motivating function.
- c) Vote of thanks.

- Q5)** Build up a piece of Group Discussion on any one of the following topics making use of expressions and interactions used in Group Discussion. [8]
Semester examination should be abolished.

OR

Smart phones and Internet are spoiling today's youth.

Seat No.	
----------	--

B.A. (Part - III) (Semester - VI) Examination, October - 2018
मराठी (MARATHI) (New)
काव्यशास्त्र (Special) (Paper - XII)
Sub. Code : 65671

Day and Date : Tuesday, 30 - 10 - 2018

Total Marks : 40

Time : 3.00 p.m. to 05.00 p.m.

- सूचना : 1) सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.
 2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे गुण दर्शवितात.

- प्र.1) एका वाक्यात उत्तरे लिहा. [5]
- अ) काव्यास सर्वात अनुकूल शब्दशक्ती कोणती?
 ब) अभिदेने कळणारा अर्थ कोणता आहे?
 क) 'रस हा निर्माण होत नसून तो अभिव्यक्त होतो' असे कोणी म्हटले आहे?
 ड) व्यभिचारी भावांची संख्या किती सांगितली जाते?
 इ) 'क्रीडानंद' ही उपपत्ती कोणी मांडली आहे.
- प्र.2) रस म्हणजे काय ते सांगून भरतमुनींचे रससूत्र स्पष्ट करा. [15]
 किंवा
 शब्दशक्ती म्हणजे काय ते सांगून लक्षणेचे स्वरूप स्पष्ट करा.
- प्र.3) थोडक्यात उत्तरे लिहा. (तीन पैकी एक) [10]
- अ) ऑरिस्टॉटलचा कॅथार्सिस सिध्दान्त स्पष्ट करा.
 ब) भक्तीरसाचे महत्त्व थोडक्यात स्पष्ट करा.
 क) आय्. ए. रिचर्ड्स यांची समधातता उपपत्ती सांगा.
- प्र.4) खालील पैकी कोणत्याही दोन छंद किंवा वृत्तांची लक्षणे सांगून उदाहरणे द्या. [10]
- अ) अभंग
 ब) मुक्तछंद
 क) भुजंगप्रयात
 ड) वसंततिलका

SB - 113

Total No. of Pages : 1

Seat No.	
----------	--

B.A. (Part - III) (Semester - VI) Examination, October - 2018

MARATHI (Special) (Paper - XIII)

भाषाविज्ञान आणि मराठी भाषा

Sub. Code : 65672

Day and Date : Wednesday, 31 - 10 - 2018

Total Marks : 40

Time : 03.00 p.m. to 05.00 p.m.

सूचना : 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.

2) उजवीकडील अंक गुण दर्शवितात.

प्र.1) एका वाक्यात उत्तरे लिहा.

[5]

- 'कॉर्न' हा शब्द इंग्लंडमध्ये कोणत्या अर्थाने वापरतात?
- 'जनावर' हा शब्द अर्थपरिवर्तनाच्या कोणत्या प्रकारचे उदाहरण आहे?
- 'ज्ञानेश्वरी' हा ग्रंथ कोणत्या साली लिहिला?
- श्रवणबेळगोळ येथील शिलालेख कोणत्या सालातील आहे?
- संस्कृत ही मराठी भाषेची जननी आहे; असे कोणी मत मांडले आहे?

प्र.2) अर्थ म्हणजे काय ते सांगून अर्थपरिवर्तनाचे प्रकार स्पष्ट करा.

[15]

किंवा

मराठीच्या जनक भाषेविषयीची मतमतांतरे विशद करा.

प्र.3) थोडक्यात उत्तर लिहा. (कोणतेही एक)

[10]

- अंतर्वर्तुळ-बहिर्वर्तुळ सिध्दांत स्पष्ट करा.
- अर्थपरिवर्तन कोण-कोणत्या कारणांनी घडून येते ते लिहा.
- मराठी भाषेची निर्मिती व उगमकाळासंबंधीचा वैद्य-गुणे वाद विशद करा.

प्र.4) थोडक्यात उत्तर लिहा. (कोणतेही एक)

[10]

- सर्वनाम म्हणजे काय ते सांगून त्याचे प्रकार स्पष्ट करा.
- विशेषण म्हणजे काय ते विशद करून त्याचे प्रकार सविस्तर लिहा.
- क्रियापदाची व्याख्या देऊन त्याचे प्रकार विशद करा.

▽▽▽▽

SB - 131

Total No. of Pages : 1

Seat
No.

B.A. (Part - III) (Semester-VI) Examination, November - 2018

MARATHI (Special) (New) (Paper - XIV)

मराठी वाङ्मयाचा इतिहास (समर्थ संप्रदाय ते आज्ञापत्र)

Sub. Code : 65673

Day and Date : Thursday, 01 - 11 - 2018

Total Marks : 40

Time : 03.00 p.m. to 05.00 p.m.

- सूचना : 1) सर्व प्रश्न आवश्यक.
2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.1) एका वाक्यात उत्तरे लिहा. [5]

- अ) 'दासबोध' ह्या ग्रंथाचे कर्ते कोण आहेत?
ब) 'दमयंती स्वयंवर' ह्या नितांत रमणीय पंडिती कवितेची रचना कोणी केली?
क) 'पांडव प्रताप' हा ग्रंथ कोणी लिहिला?
ड) 'आर्याभारता' चे रचनाकार कोण?
इ) 'घनःश्याम सुंदरा' ही अमर भूपाळी कोणाची आहे?

प्र.2) समर्थ रामदासांच्या वाङ्मयीन कामगिरीचा परामर्श घ्या. [15]

किंवा

पंडिती कवितेची वैशिष्ट्ये सांगून रघुनाथ पंडिताच्या आख्यान कवितेचा परिचय करून द्या.

प्र.3) खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे थोडक्यात उत्तर लिहा. [10]

- अ) शाहिरी कवितेची वैशिष्ट्ये सांगा.
ब) मोरोपंतांच्या स्त्रीगीतांची वैशिष्ट्ये सांगून त्यांचे थोडक्यात विवेचन करा.
क) बखर वाङ्मयाची वैशिष्ट्ये नमुद करून शिवपूर्वकालीन बखरींचा आढावा घ्या.

प्र.4) टीपा लिहा. (कोणतीही एक) [10]

- अ) फादर स्टिफन्स
ब) होनाजी बाळा
क) भाऊसाहेबांची बखर

SB - 180

Total No. of Pages : 1

Seat No.	
----------	--

B.A. (Part - III) (Semester - VI) Examination, November - 2018

MARATHI (Paper - XV)

मराठी भाषा : उपयोजन आणि सर्जन

Sub. Code : 65674

Day and Date : Saturday, 03 - 11 - 2018

Total Marks : 40

Time : 03.00 p.m. to 05.00 p.m.

- सूचना :**
- 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक.
 - 2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.1) एका वाक्यात उत्तरे लिहा. [5]

- i) 'भाषिक सर्जनशीलता' हा शब्द कोणत्या धातूपासून तयार झालेला आहे ?
- ii) 'लघुकथा : तंत्र आणि मंत्र' हा ग्रंथ कोणी लिहिला ?
- iii) प्रतिमांच्या भाषेत लिहिला जाणारा वाङ्मय प्रकार कोणता ?
- iv) आवक नोंदवहीमध्ये कशाची नोंद केली जाते ?
- v) 'मुलाखत' हा शब्द कोणत्या अरबी शब्दापासून आला ?

प्र.2) सर्जनशीलतेचे स्वरूप सांगून कथा लेखनाची प्रक्रिया स्पष्ट करा. [15]

किंवा

वाङ्मयीन व्यक्तिमत्त्व म्हणजे काय, ते सविस्तर लिहा.

प्र.3) मौखिक वाङ्मयाच्या संपादनातील संपादकाची भूमिका स्पष्ट करा. [10]

किंवा

आवक जावक नोंदवहीचे स्वरूप सांगा.

प्र.4) साहित्य अकादमी पुरस्कार प्राप्त कवीची दूरचित्रवाणीसाठी मुलाखत तयार करा. [10]

किंवा

बाजारात नव्याने आलेल्या फ्रीजच्या जाहिरातीचा स्टोरी बोर्ड तयार करा.

SB - 163

Total No. of Pages : 1

Seat No.	
----------	--

B.A. (Part - III) (Semester - VI) Examination, November - 2018

मराठी (MARATHI) (Paper - XVI) (New)

वाङ्मय प्रवाहाचे अध्ययन (दलित साहित्य) (आदिवासी व स्त्रीवादी)

Sub. Code : 65675

Day and Date : Monday, 12 - 11 - 2018

Total Marks : 40

Time : 03.00 p.m. to 05.00 p.m.

- सूचना : 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
2) उजवीकडील अंक प्रश्नाचे गुण दर्शवितात.

प्र.1) एका वाक्यात उत्तरे लिहा.

[5]

- अ) पांचाळ सिध्दप्पाने कोणाला पकडून आणलेले होते ?
ब) चेडिप्पा खून प्रकरणी जन्मठेपेची शिक्षा कोणाला झाली होती ?
क) कोणाची परडी भरल्याशिवाय माय जगदंबेचा उपास सोडत नाही ?
ड) केरू जाधव यांच्या प्रेतयात्रेचे वेगळेपण कोणते ?
इ) 'सुंभ आणि पीळ' या कादंबरीस कोणता राज्यपुरस्कार मिळाला आहे ?

प्र.2) 'सुंभ आणि पीळ' या कादंबरीची आशय सुत्रे स्पष्ट करा.

[15]

किंवा

'सुंभ आणि पीळ' या कादंबरीत मातंग जाती-जमातीच्या जगण्याचे वास्तव जीवनदर्शन कशाप्रकारे चित्रित केले आहे ?

प्र.3) 'सुंभ आणि पीळ' या कादंबरीमधून आलेले देवदेवस्कीचे चित्रण स्पष्ट करा.

[10]

किंवा

'सुंभ आणि पीळ' या कादंबरीतील 'केरू आणणा मॅबर' ची व्यक्तिरेखा रेखाटा.

प्र.4) दलित साहित्य म्हणजे काय ? ते सांगून त्याचे स्वरूप व विशेष स्पष्ट करा.

[10]

किंवा

दलित साहित्यातून प्रकट होणारी 'दलित जाणीव' स्पष्ट करा.

Seat No.	
----------	--

SB - 144

Total No. of Pages : 2

B.A. (Part - III) (Semester - VI) Examination, November - 2018
ENGLISH (Compulsory) (Paper - XIV)
English for Communication
Sub. Code : 65602

Day and Date : Friday, 02 - 11 - 2018

Total Marks : 40

Time : 3.00 p.m. to 05.00 p.m.

- Instructions :
- 1) All questions are compulsory.
 - 2) Figures to the right indicate full marks.

Q1) Rewrite the following sentences by choosing the corret alternative : [4]

- i) The unit Building an Indian Innovation Ecosystem' begins with the words, 'The next 10 years would be dedicated as a _____'.
 - a) decade of innovation
 - b) decade of social media
 - c) decade of education
 - d) decade of world war
- ii) 'No Man is an Island' is originally a poem by the great English poet named _____.
 - a) William Shakespeare
 - b) Alexander Pope
 - c) S T Coleridge
 - d) John Donne
- iii) Gandhiji recollected his precious moments that he shared with his missionary friend in _____.
 - a) Trivandrum
 - b) Madras
 - c) Vellore
 - d) Tiruchirapalli
- iv) 'The Mettle of Soldiers' ends with the lines :
Hats off to you for the duties you shoulder
I own my _____ to you, my brave soldiers
 - a) country
 - b) freedom
 - c) safety
 - d) property

P.T.O

Q2) Write Short Notes on the following in about 120 to 150 words each
(any three) [12]

- a) Obstacles for Innovation in India
- b) Dictatorship and Democracy
- c) The importance of Khadi
- d) Child memories in 'The Banyan Tree'

Q3) Write a letter of application for the post of 'Office Assistant or Receptionist. Write to Balwant Offset and Printers, Yadogopal Peth, giving all necessary details. [8]

OR

Write a complaint letter to your Principal complaining the shortage of adequate space in the library reading room, both for boys and girls. Imagine other necessary details.

Q4) Write a report on the Quiz Competition organized in your college. [8]

OR

Write a news story based on the following details and supply a suitable title. Severe accident – a truck and an auto rickshaw – one died, three serious – near Gokhale College early morning – reckless driving – angry public – smashed the truck. the driver – police arrived – arrested the driver – injured taken to hospital one declared dead – injured are under observation – traffic problem for two hours – Head Constable investigating the matter

Q5) Build up a short piece of Group Discussion on the following topic making use of variety of expressions and interactions. [8]

- a) Need to keep our country clean and green

OR

- b) Smart Cities or Smart Schools

